TIESAS SPRIEDUMS (trešā palāta)

2019. gada 17. janvārī*

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Kopējā ārpolitika un drošības politika – Ierobežojoši pasākumi saistībā ar situāciju Lībijā – Līgumu, kas noslēgti ar mērķi izsniegt bankas garantiju līdzekļu iesaldēšanas sarakstā iekļautai vienībai, virkne – Izdevumu segšana saskaņā ar pretgarantijas līgumiem – Regula (ES) Nr. 204/2011 – 5. pants – Jēdziens "Regulas Nr. 204/2011 III pielikumā minētās vienības rīcībā nodoti līdzekļi" – 12. panta 1. punkta c) apakšpunkts – Jēdziens "ar garantiju nodrošināta prasība" – Jēdziens "persona vai vienība, kas darbojas 12. panta 1. punkta a) vai b) apakšpunktā minētās personas uzdevumā"

Lietā C-168/17

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Kúria* (Augstākā tiesa, Ungārija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2017. gada 23. martā un kas Tiesā reģistrēts 2017. gada 3. aprīlī, tiesvedībā

SH

pret

TG,

piedaloties:

UF,

TIESA (trešā palāta)

šādā sastāvā: ceturtās palātas priekšsēdētājs M. Vilars [*M. Vilaras*], kas pilda trešās palātas priekšsēdētāja pienākumus (referents), tiesneši J. Malenovskis [*J. Malenovský*], L. Bejs Larsens [*L. Bay Larsen*], M. Safjans [*M. Safjan*] un D. Švābi [*D. Šváby*],

ģenerāladvokāts: P. Mengoci [*P. Mengozzi*],

sekretārs: R. Skjāno [*R. Schiano*], administrators,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2018. gada 23. aprīļa tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

– SH vārdā – *J. Burai-Kovács* un *G. Stanka*, *ügyvédek*, kā arī *Á. Mohay*, *jogi iroda vezetője*,

– TG vārdā – *B. Kutasi* un *Á. Szenczy*, *ügyvédek*, kā arī *E. Rosenfeld*, *avocat*,

* Tiesvedības valoda – ungāru.

– UF vārdā – Z. *Völgyesiné Hontvári* un *A. Szerencsés*, *ügyvédek*,

– Ungārijas valdības vārdā – *G. Koós* un *M. Z. Fehér*, pārstāvji,

– Vācijas valdības vārdā – *T. Henze* un *D. Klebs*, pārstāvji,

– Itālijas valdības vārdā – *G. Palmieri*, pārstāve, kurai palīdz *P. Gentili*, *avvocato dello Stato*,

– Eiropas Komisijas vārdā – *L. Havas* un *E. Paasivirta*, pārstāvji,

noklausījusies ģenerāladvokāta secinājumus 2018. gada 3. oktobra tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt, pirmkārt, Padomes Regulas (ES) Nr. 204/2011 (2011. gada 2. marts) par ierobežojošiem pasākumiem saistībā ar situāciju Lībijā (OV 2011, L 58, 1. lpp.) 5. pantu, 9. pantu un 12. panta 1. punktu, otrkārt, šīs regulas, tās redakcijā, kāda izriet no Padomes Regulas (ES) Nr. 45/2014 (2014. gada 20. janvāris) (OV 2014, L 16, 1. lpp.), 12. panta 1. punktu un, treškārt, Padomes Regulas (ES) 2016/44 (2016. gada 18. janvāris) par ierobežojošiem pasākumiem saistībā ar situāciju Lībijā un ar ko atceļ Regulu (ES) Nr. 204/2011 (OV 2016, L 12, 1. lpp.) 17. panta 1. punktu.

2 Šis lūgums ir iesniegts tiesvedībā starp divām Ungārijas bankām, SH un TG, ko izskata *Kúria* (Augstākā tiesa, Ungārija), jautājumā par SH veiktu, pirmkārt, izdevumu saistībā ar garantiju segšanu TG, kas radušies Libānas bankas, proti, *Sahara Bank*, izsniegtas bankas garantijas Lībijas būvdarbu projekta vadītājai, proti, *Libyan Housing and Infrastructure Board* (Lībijas Mājokļu un infrastruktūras padome, turpmāk tekstā – "*HIB*"), ietvaros, un, otrkārt, izdevumu saistībā ar pretgarantiju, ko *Sahara Bank* izsniedza TG, segšanu.

Atbilstošās tiesību normas

Starptautiskās tiesības

3 Ņemot vērā Lībijā izdarītos acīmredzamos un sistemātiskos cilvēktiesību pārkāpumus, Apvienoto Nāciju Organizācijas Drošības padome 2011. gada 26. februārī, pamatojoties uz Apvienoto Nāciju Organizācijas Statūtu VII nodaļas 41. pantu, pieņēma Rezolūciju 1970 (2011), ar kuru tiek ieviesti ierobežojoši pasākumi pret šo valsti.

4 Saskaņā ar minētās rezolūcijas 17. un 21. punktu Apvienoto Nāciju Organizācijas Drošības padome:

"17. *Nolemj*, ka visām dalībvalstīm ir nekavējoties jāiesaldē visi to teritorijās esošie līdzekļi, citi finanšu aktīvi un saimnieciskie resursi, kas tieši vai netieši atrodas privātpersonu vai vienību, kas norādītas šīs rezolūcijas II pielikumā vai ko izraudzījusies komiteja, kas izveidota saskaņā ar 24. punktu, vai jebkuras personas vai vienības, kas rīkojas to vārdā vai vadībā, vai to īpašumā vai kontrolē esošas vienības īpašumā vai kontrolē, un *turklāt nolemj*, ka visām dalībvalstīm ir jānodrošina, ka to valstspiederīgie vai jebkura persona vai vienība, kas atrodas to teritorijā, nedara pieejamu personām vai vienībām, kas norādītas šīs rezolūcijas II pielikumā, vai personām, kuras ir izraudzījusies Komiteja, jebkādus līdzekļus, finanšu aktīvus vai saimnieciskos resursus;

[..]

21. *Nolemj*, ka iepriekš 17. punktā paredzētie pasākumi neaizliedz nevienai sarakstā iekļautai personai vai vienībai veikt obligātus maksājumus saskaņā ar līgumu, kas stājies spēkā pirms šīs personas vai vienības iekļaušanas sarakstā, ja vien attiecīgās valstis ir pārliecinājušās, ka maksājumu tieši vai netieši nesaņem iepriekš 17. punktā minētā persona vai vienība, un ja šīs dalībvalstis ir informējušas Komiteju par nodomu veikt vai saņemt šādus maksājumus vai vajadzības gadījumā atļaut atcelt līdzekļu, finanšu aktīvu vai saimniecisko resursu iesaldēšanu šim nolūkam desmit darba dienas pirms šādas atļaujas."

Savienības tiesības

Lēmums 2011/137/KĀDP

5 Lai īstenotu Rezolūciju 1970 (2011), Eiropas Savienības Padome 2011. gada 28. februārī pieņēma Lēmumu 2011/137/KĀDP par ierobežojošiem pasākumiem saistībā ar situāciju Lībijā (OV 2011, L 58, 53. lpp.).

6 Šī lēmuma 6. panta 1. un 2. punktā ir paredzēts:

"1. [Tiek iesaldēti] visi līdzekļi, citi finanšu aktīvi un saimnieciskie resursi, kuri tieši vai netieši pieder vai kurus tieši vai netieši kontrolē:

a) personas, kas uzskaitītas [..] Rezolūcijas 1970 (2011) II pielikumā, turklāt arī personas, ko sarakstā iekļāvusi ANO Drošības padome vai saskaņā ar [..] Rezolūcijas 1970 (2011) 22. punktu izveidotā Komiteja, vai personas vai vienības, kas darbojas viņu vārdā vai vadībā, vai vienības, kas tām pieder vai ko tās kontrolē, kuras uzskaitītas III pielikumā;

b) personas un vienības, uz kurām neattiecas III pielikums, bet kuras ir iesaistītas vai līdzdarbojas būtisku cilvēktiesību pārkāpumu pret Lībijas iedzīvotājiem pasūtīšanā, kontrolēšanā vai citādā vadīšanā, tostarp iesaistoties vai līdzdarbojoties tādu uzbrukumu civiliedzīvotājiem un civilajiem objektiem, tostarp gaisa uzlidojumu, plānošanā, vadīšanā, pasūtīšanā vai veikšanā, kuri ir pretrunā ar starptautiskajām tiesībām; vai personas vai vienības, kas darbojas viņu vārdā vai viņu vadībā, vai vienības, kas tām pieder vai ko tās kontrolē, kā uzskaitīts IV pielikumā,

2. Nekādus līdzekļus, citus finanšu aktīvus vai saimnieciskus resursus nedara tieši vai netieši pieejamus 1. punktā minētajām juridiskām vai fiziskām personām vai vienībām vai to interesēs."

7 Saskaņā ar minētā lēmuma 7. pantu:

"Tādu personu un vienību, kas iekļautas un uzskaitītas sarakstā I, II, III vai IV pielikumā, vai citu Lībijas personu vai vienību, tostarp Lībijas valdības, vai kādas personas vai vienības, kas iesniedz prasību šādas personas vai vienības vārdā vai rīkojas to labā, prasības neapmierina, tostarp prasības par kompensāciju vai citas šāda veida prasības, piemēram, ieskaitu, garantijas nodrošinātu prasību, kas saistīta ar kādu līgumu vai darījumu, ko tieši vai netieši, pilnībā vai daļēji skāruši pasākumi, kas pieņemti saskaņā ar [..] Rezolūciju 1970 (2011), tostarp Savienības un dalībvalstu pasākumi saskaņā ar attiecīgo Drošības padomes lēmumu vai šajā lēmumā noteikto prasību īstenošanu."

Regula Nr. 204/2011

8 Pamatojoties uz Lēmumu 2011/137, Padome pieņēma Regulu Nr. 204/2011, kas stājās spēkā 2011. gada 3. martā.

9 Saskaņā ar šīs regulas 1. un 2. apsvērumu:

"(1) Saskaņā ar [..] Rezolūciju 1970 (2011) Lēmumā 2011/137 [..] noteikts ieroču embargo, iekšējām represijām izmantojama aprīkojuma eksporta aizliegums, kā arī ieceļošanas ierobežojumi un līdzekļu un saimniecisko resursu iesaldēšana attiecībā uz dažām personām un vienībām, kas iesaistītas būtiskos cilvēktiesību pārkāpumos pret personām Lībijā, tostarp piedalījušās uzbrukumos, starptautisko tiesību pārkāpumos pret civiliedzīvotājiem un civilajiem objektiem. Minētās fiziskās vai juridiskās personas un vienības ir uzskaitītas lēmuma pielikumos.

(2) Daži no minētajiem pasākumiem ir Līguma par Eiropas Savienības darbību darbības jomā un to īstenošanai ir nepieciešamas Savienības līmeņa regulatīvas darbības, jo īpaši, lai nodrošinātu to, ka uzņēmēji visās dalībvalstīs tos piemēro vienādi."

10 Minētās regulas 1. pantā ir noteikts:

"Šajā regulā piemēro šādas definīcijas:

a) "līdzekļi" ir jebkāda veida finanšu aktīvi un ieguvumi, tostarp, bet ne tikai, šādi:

[..]

v) kredīti, tiesības uz kompensāciju, garantijas, saistību izpildes garantijas vai citas finanšu saistības;

vi) akreditīvi, konosamenti, pavadzīmes;

[..]

b) "līdzekļu iesaldēšana" ir liegums veikt jebkādu līdzekļu kustību, pārvedumus, grozījumus, izmantošanu, piekļūt tiem vai veikt tādas darbības ar līdzekļiem, kuru rezultātā jebkādā veidā mainītos to apjoms, summa, atrašanās vieta, īpašnieks, valdītājs, raksturīgās iezīmes, galamērķis vai rastos citas pārmaiņas, kas ļautu izmantot līdzekļus, tostarp veikt vērtspapīru portfeļa pārvaldību;

c) "saimnieciskie resursi" ir jebkāda veida – materiāli vai nemateriāli, kustami vai nekustami – aktīvi, kas nav līdzekļi, bet kurus var izmantot, lai iegūtu līdzekļus, preces vai pakalpojumus;

d) "saimniecisko resursu iesaldēšana" ir liegums izmantot saimnieciskos resursus, lai iegūtu līdzekļus, preces vai pakalpojumus jebkādā veidā, tostarp, bet ne tikai, tos pārdodot, iznomājot vai ieķīlājot;

[..]."

11 Tās pašas regulas 5. pants ir formulēts šādi:

"1. Iesaldē visus līdzekļus un saimnieciskos resursus, kas ir II un III pielikumā uzskaitīto fizisko un juridisko personu, vienību un struktūru īpašumā, valdījumā, turējumā vai kontrolē.

2. Nekādus līdzekļus vai saimnieciskos resursus nedara tieši vai netieši pieejamus II un III pielikumā uzskaitītajām fiziskajām vai juridiskajām personām, vienībām vai struktūrām vai to interesēs.

3. Aizliegts apzināti un tīši piedalīties darbībās, kuru tiešs vai netiešs mērķis vai rezultāts ir 1. un 2. punktā minēto pasākumu apiešana."

12 Saskaņā ar Regulas Nr. 204/2011 9. panta 1. punktu:

"Regulas 5. panta 2. punktu nepiemēro šādiem iesaldēto kontu papildinājumiem:

[..]

b) maksājumiem, kuri paredzēti līgumos, nolīgumos vai saistībās, kas noslēgtas vai radušās pirms dienas, kad 5. pantā minēto fizisko vai juridisko personu, vienību vai struktūru ir norādījusi Sankciju komiteja, Drošības Padome vai Padome,

ja šādi [..] maksājumi tiek iesaldēti saskaņā ar 5. panta 1. punktu."

13 Šīs regulas 12. pantā ir noteikts:

"Lībijas valdības, vai tādas personas, kas iesniedz prasību tās vārdā vai rīkojas tās labā, prasības neapmierina, tostarp prasības par kompensāciju vai citas šāda veida prasības, piemēram, ieskaitu, garantijas nodrošinātu prasību, kas saistīta ar kādu līgumu vai darījumu, ko tieši vai netieši, pilnībā vai daļēji skāruši pasākumi, kas pieņemti saskaņā ar [..] [rezolūciju] 1970 (2011), tostarp Savienības vai kādas dalībvalsts pasākumi saskaņā ar attiecīgo Drošības padomes lēmumu īstenošanu, to prasībām vai citi pasākumi saistībā ar tiem, vai pasākumi, uz kuriem attiecas šī regula."

Regula Nr. 45/2014

14 Ar Regulas Nr. 45/2014 1. pantu Regulas Nr. 204/2011 12. pants tika grozīts un izteikts šādā redakcijā:

"1. Prasības saistībā ar jebkādu līgumu vai darījumu, kura izpildi tieši vai netieši, pilnīgi vai daļēji ietekmē pasākumi, kas piemēroti saskaņā ar šo regulu, tostarp prasības par atlīdzinājuma saņemšanu vai citas šāda veida prasības, piemēram, prasības par kompensāciju vai garantijas nodrošinātas prasības, jo īpaši prasības pagarināt vai samaksāt jebkura veida galvojumu, garantiju vai atlīdzību, sevišķi finanšu garantiju vai finanšu atlīdzību, neapmierina, ja tās iesniedz:

a) šīs regulas II un III pielikumā minētās personas, vienības vai struktūras;

b) jebkura cita Lībijas persona, vienība vai struktūra, tostarp Lībijas valdība;

c) jebkura persona, vienība vai struktūra, kas darbojas ar a) vai b) apakšpunktā minētās personas, vienības vai struktūras starpniecību vai tās uzdevumā.

[..]"

15 Regulas Nr. 204/2011 12. panta grozījums stājās spēkā 2014. gada 22. janvārī.

Regula Nr. 2016/44

16 Saskaņā ar Regulas 2016/44, kas stājās spēkā 2016. gada 20. janvārī, 17. panta 1. punktu:

"Prasības saistībā ar jebkādu līgumu vai darījumu, kura izpildi tieši vai netieši, pilnīgi vai daļēji ietekmē pasākumi, kas piemēroti saskaņā ar šo regulu, tostarp prasības par atlīdzinājuma saņemšanu vai citas šāda veida prasības, piemēram, prasības par kompensāciju vai garantijas nodrošinātas prasības, jo īpaši prasības pagarināt vai samaksāt jebkura veida galvojumu, garantiju vai atlīdzību, sevišķi finanšu garantiju vai finanšu atlīdzību, neapmierina, ja tās iesniedz:

a) šīs regulas II un III pielikumā minētās personas, vienības vai struktūras;

b) jebkura cita Lībijas persona, vienība vai struktūra, tostarp Lībijas valdība;

c) jebkura persona, vienība vai struktūra, kas darbojas ar kādas a) vai b) apakšpunktā minētās personas, vienības vai struktūras starpniecību vai tās uzdevumā."

Pamatlietas rašanās fakti un prejudiciālie jautājumi

17 2009. gada 7. jūlijā *HIB* un UF, Ungārijas būvniecības uzņēmums, noslēdza līgumu par sabiedriskās infrastruktūras izbūvi Zavia [*Zawya*] reģionā (Lībija). *HIB* pieprasīja no UF bankas garantiju, ko būtu izsniegusi Lībijas banka, lai garantētu, no vienas puses, UF saistību izpildi par saņemto avansa maksājumu (avansa atmaksas garantija) un, no otras puses, būvdarbu pabeigšanu (darbu izpildes garantija).

18 Vienojoties par *HIB* pieprasīto garantiju izsniegšanu, *Sahara Bank* pieprasīja no UF Ungārijas bankas izsniegtu pretgarantiju.

19 2009. gada 16. oktobrī UF un Ungārijas banka SH noslēdza avansa atmaksas pretgarantijas līgumu un darbu izpildes pretgarantijas līgumu, saskaņā ar kuriem SH apņēmās izsniegt pretgarantijas citai Ungārijas bankai TG, kuru SH pilnvaroja izsniegt *Sahara Bank* pretgarantiju un nepieciešamo dokumentāro kredītu, ko pieprasīja pēdējā minētā. Rezultātā 2009. gada 20. novembrī un 16. decembrī SH izsniedza TG attiecīgi avansa atmaksas pretgarantiju 69 499 610 Lībijas dināru (LYD) (aptuveni 49 251 000 EUR) apmērā, kuras termiņš beidzās 2013. gada 14. septembrī, un izpildes pretgarantiju 9 266 615 LYD (aptuveni 6 567 000 EUR) apmērā, kuras termiņš beidzās 2014. gada 15. jūlijā.

20 2009. gada 24. novembrī un 17. decembrī TG izsniedza *Sahara Bank* attiecīgi avansa atmaksas pretgarantiju, kuras termiņš beidzās 2013. gada 30. augustā, un neatsaucamu akreditīvu, kura termiņš beidzās 2014. gada 30. jūnijā, kas nozīmē, ka *Sahara Bank* tādējādi izsniedza *HIB* pieprasītās bankas garantijas.

21 Kā atlīdzību par TG sniegto pakalpojumu, kas sastāv no šo garantiju izsniegšanas, SH apņēmās reizi ceturksnī un kā avansa maksājumu samaksāt TG atlīdzību 1,30 % gadā un arī atlīdzināt TG izdevumus un izmaksas, kas radušās *Sahara Bank*, kā arī tās finanšu izmaksas un nokavējuma procentus, ja tādi būs piemērojami.

22 Ar Padomes Īstenošanas regulu (ES) Nr. 233/2011 (2011. gada 10. marts), ar ko īsteno Regulas Nr. 204/2011 16. panta 2. punktu (OV 2011, L 64, 13. lpp.), *HIB* nosaukums, sākot no 2011. gada 11. marta, tika iekļauts pēdējās minētās regulas III pielikumā ietvertajā sarakstā.

23 Ar Padomes Īstenošanas regulu (ES) Nr. 272/2011 (2011. gada 21. marts), ar ko īsteno Regulas Nr. 204/2011 16. panta 2. punktu (OV 2011, L 76, 32. lpp.), *Sahara Bank* nosaukums, sākot no 2011. gada 22. marta, tika iekļauts pēdējās minētās regulas III pielikumā ietvertajā sarakstā. Saskaņā ar Padomes Īstenošanas regulu (ES) Nr. 872/2011 (2011. gada 1. septembris), ar ko īsteno Regulas Nr. 204/2011 16. panta 2. punktu (OV 2011, L 227, 3. lpp.), 2011. gada 2. septembrī šis nosaukums tika svītrots no minētā saraksta.

24 No 2011. gada 2. septembra līdz 2013. gada 16. jūlijam TG samaksāja *Sahara Bank* izdevumus, kas bija radušies saskaņā ar pretgarantijas līgumu, kurš bija noslēgts ar pēdējo minēto.

25 2012. gada 29. novembrī *Sahara Bank* pēc *HIB* pieprasījuma mēģināja izmantot TG izsniegto avansa atmaksas pretgarantiju. Tomēr TG, atsaucoties uz pieprasījuma nelikumību, atteicās rīkoties. Šajā ziņā ar 2013. gada 22. aprīļa galīgo rīkojumu *Fővárosi Ítélőtábla* (Galvaspilsētas Budapeštas apgabala apelācijas tiesa) aizliedza šādu maksājumu, kamēr *HIB* nosaukums ir iekļauts Regulas Nr. 204/2011 III pielikumā ietvertajā sarakstā.

26 SH un TG 2012. gada 20. decembrī parakstīja saprašanās memorandu, kurā konstatēja, ka neviens avansa atmaksas garantijas summas izmaksas pieprasījums netiks izpildīts tikmēr, kamēr *HIB* tiek piemēroti ierobežojošie pasākumi. SH paziņoja savu nodomu nesegt avansa atmaksas pretgarantijas izdevumus un izpildes pretgarantijas izdevumus, kurus TG un ar tās starpniecību *Sahara Bank* varēja pieprasīt tikai ar nosacījumu, ka *HIB* vairs netiek piemēroti šādi pasākumi, līdz beidzas šo divu pretgarantiju termiņš. SH apņēmās pārskaitīt uz noguldījumu kontu līdz šim datumam nesamaksātās un turpmākās izmaksas un atbloķēt šādi pārskaitīto summu saskaņā ar nosacījumiem, kas paredzēti noguldījuma līgumā, kurš noslēgts starp pusēm un noguldījumu banku (turpmāk tekstā – "noguldījuma līgums").

27 Tajā pašā dienā, 2012. gada 20. decembrī, SH, TG un šī noguldījumu banka noslēdza noguldījuma līgumu, saskaņā ar kuru tika noguldītas un iesaldētas summas un procenti, kas saistīti ar pretgarantijām, kuras SH piešķīra TG.

28 Noguldījuma līguma līgumslēdzējas puses paredzēja, ka noguldītās summas tiks izmaksātas SH gadījumā, ja *HIB* nosaukums netiktu svītrots no Regulas Nr. 204/2011 III pielikumā ietvertā saraksta pirms SH izsniegto pretgarantiju termiņa beigām. Alternatīvi tās paredzēja, ka gadījumā, ja *HIB* nosaukums tiktu svītrots no Regulas Nr. 204/2011 III pielikumā ietvertā saraksta pirms minētajiem datumiem, noguldītās summas tiks atdotas TG.

29 Pēc 2012. gada 20. decembra SH iemaksāja minētajā noguldījumu kontā izdevumu summu, kas TG bija jāmaksā par SH izsniegtajām pretgarantijām.

30 Avansa atmaksas pretgarantijas, kuru bija izsniegusi SH, termiņš beidzās 2013. gada 14. septembrī, un *HIB* nosaukums netika svītrots no Regulas Nr. 204/2011 III pielikumā ietvertā saraksta.

31 Pēc grozījuma, kas izdarīts ar Regulu Nr. 45/2014, kura stājās spēkā 2014. gada 22. janvārī, Regulas Nr. 204/2011 12. panta 1. punkta b) apakšpunktā ir aizliegts apmierināt prasību saistībā ar līgumu vai darījumu, kura izpildi ir ietekmējuši pasākumi, kas piemēroti saskaņā ar šo regulu, ja to tostarp ir iesniegusi jebkura Lībijas persona, vienība vai struktūra.

32 Ar Padomes Īstenošanas regulu (ES) Nr. 74/2014 (2014. gada 28. janvāris), ar ko īsteno Regulas Nr. 204/2011 16. panta 2. punktu (OV 2014, L 26, 1. lpp.), *HIB* nosaukums no 2014. gada 29. janvāra ir svītrots no pēdējās minētās regulas III pielikumā ietvertā saraksta.

33 2014. gada 31. janvārī SH prasīja noguldījumu bankai atbloķēt tai par labu noguldīto summu, pamatojoties uz to, ka SH izsniegtajai avansa atmaksas pretgarantijai termiņš laikā, kad *HIB* nosaukums bija ietverts Regulas Nr. 204/2011 III pielikumā ietvertajā sarakstā, ir beidzies. TG atteicās iesniegt noguldījuma līgumā paredzēto noguldījuma atbloķēšanai nepieciešamo deklarāciju, apgalvojot, ka neesot izpildīti šādas atbloķēšanas nosacījumi.

34 Rezultātā SH, lai panāktu attiecīgā noguldījuma atbloķēšanu, vērsās pirmās instances tiesā. Savukārt TG cēla pretprasību samaksāt summu 2 072 321,18 EUR apmērā, kas atbilst izmaksām, kuras tā uzskatīja par saistošām, izpildot līgumus, kas to saistīja ar SH, un pretgarantijas izmaksām, ko tā bija samaksājusi *Sahara Bank*.

35 Pirmās instances tiesa apmierināja SH prasību, bet vienlaikus piesprieda tai samaksāt TG summu 1 352 713,04 EUR apmērā. Tā uzskatīja, ka uz izmaksām, kas jāsedz saskaņā pretgarantijas līgumiem, kuri noslēgti starp SH un TG, neattiecas Regula Nr. 204/2011, jo tā ir atlīdzība par Ungārijas juridiskās personas sniegtajiem pakalpojumiem. Turpretī tā uzskatīja, ka uz garantijas izmaksām, ko TG pārskaitījusi *Sahara Bank*, attiecas Regula Nr. 204/2011 un ka TG tādējādi nevar pieprasīt no SH atmaksu.

36 Apelācijas tiesa grozīja pirmās instances tiesas spriedumu un noraidīja pretprasību kopumā, pamatojoties uz to, ka strīdā iesaistītās puses ar noguldījuma līgumu ir grozījušas pretgarantijas līgumu noteikumus attiecībā uz tiesībām prasīt atlīdzināt ar tiem saistītās izmaksas un šo tiesību termiņu. No minētā izriet, ka, tā kā *HIB* nosaukums nebija svītrots no Regulas Nr. 204/2011 III pielikumā ietvertā saraksta pirms pretgarantiju termiņa beigām, TG nebija tiesību saņemt dažādu izdevumu maksājumus. Šī tiesa piebilda, ka, pat ja netiktu izdarīti grozījumi līgumos, TG nebūtu tiesīga saņemt šo maksājumu, jo Savienības tiesiskajā regulējumā noteiktie ierobežojošie pasākumi bija saistoši, tā ka TG nevarēja sniegt garantiju vienībai, uz kuru attiecas šie pasākumi, un līdz ar to tai nav tiesību uz izdevumu, kas saistīti ar šādu garantiju, segšanu. Garantijas izmaksas, kuras TG samaksāja *Sahara Bank*, bija netieši paredzētas, lai izpildītu saistības attiecībā uz *HIB*, un tādējādi tās ietilpst Regulas Nr. 204/2011 piemērošanas jomā.

37 TG par lēmumu noraidīt tās pretprasību iesniedza kasācijas sūdzību *Kúria* (Augstākā tiesa). Tā apgalvo, ka apelācijas tiesa ir nepareizi interpretējusi Regulas Nr. 204/2011 5. un 12. pantu, jo 5. panta piemērošanas joma attiecoties tikai uz vienībām, kas ir tajā sankciju sarakstā, no kura *Sahara Bank* nosaukums tika svītrots, un ka attiecīgajā laikposmā minētais 12. pants attiecās tikai uz Lībijas iestādēm. TG norāda, ka garantijas izdevumi, kā arī izdevumi, ko tā atlīdzināja *Sahara Bank*, ir ar banku saistīti izdevumi un tie nav garantijas un netiek maksāti par labu *HIB*.

38 Gan SH, gan UF, persona, kas iestājusies pamatlietā SH prasījumu atbalstam, lūdz iesniedzējtiesu apstiprināt apelācijas instances spriedumu, jo, pēc to domām, ir svarīgi tikai tas, ka no uzņēmējiem, kas piedalījušies starp lietas dalībniekiem parakstīto līgumu ķēdē, Regulas Nr. 204/2011 III pielikumā ietvertajā sarakstā ir iekļauts viena no tiem, šajā gadījumā – *HIB*, nosaukums.

39 Iesniedzējtiesa nošķir garantiju, kas sniegta, lai nodrošinātu saistību izpildi, un garantijas izmaksas, kas ir atlīdzība par pakalpojumu, kurš ietver pienākumu nodrošināt garantiju. Pēc šīs tiesas domām, bankas garantijas izsniegšana *HIB* labā, ja tā notiktu, būtu maksājums, kas ar Regulu Nr. 204/2011 ir aizliegts.

40 Tā konstatē, ka TG pretprasība sastāv no divām daļām, no kurām pirmā ietver prasību atmaksāt garantijas izdevumus, kurus tā samaksājusi *Sahara Bank*, bet otrā attiecas uz izdevumiem, kuru atlīdzību tā varēja prasīt no SH saskaņā ar starp tām noslēgtajiem pretgarantijas līgumiem.

41 Iesniedzējtiesa apgalvo, ka, lai varētu lemt par šo prasību, ir jānoskaidro, vai garantijas izmaksu atlīdzināšana var tikt uzskatīta par netiešo līdzekļu atmaksu jebkādā veidā saistībā ar bankas garantiju. Turklāt ir jānoskaidro, vai TG, tai pieprasot šo atlīdzību, var tikt uzskatīta par personu, kas rīkojas tādas personas, vienības vai struktūras vārdā, uz kuru attiecas Regulā Nr. 204/2011 paredzētie ierobežojošie pasākumi. Tā arī jautā, vai ir piemērojams šīs regulas 9. pants, kurā ir paredzēti izņēmumi līdzekļu un saimniecisko resursu iesaldēšanas pasākumiem.

42 Iesniedzējtiesa uzskata, ka tai lēmums ir jāpieņem, pamatojoties uz valsts tiesību aktiem, ja TG prasība samaksāt dažādus garantijas izdevumus pilnībā vai daļēji neietilpst Regulas Nr. 204/2011 piemērošanas jomā. Ja šo izdevumu samaksa būtu jāklasificē kā netiešs maksājums minētās regulas izpratnē, nepiemērojot 9. pantā paredzēto izņēmumu, pretprasība būtu jānoraida.

43 Iesniedzējtiesa uzskata, ka dažādie strīdīgie līgumi ir cieši saistīti, jo tie tika noslēgti tikai ar mērķi nodrošināt bankas garantiju par labu *HIB*, un tie nevar tikt uzskatīti par tādiem, kas rada autonomas saistības, kuras nav atkarīgas viena no otras.

44 Tā norāda, ka, ja garantijas izdevumu samaksa ietilpst regulas, ar ko nosaka ierobežojošus pasākumus, piemērošanas jomā, tad ir jānoskaidro, kura regula ir piemērojama, proti, Regula Nr. 204/2011, kas bija spēkā brīdī, kad beidzās pretgarantiju termiņš, vai Regula 2016/44, kas stājās spēkā brīdī, kad strīds jau tika izskatīts Ungārijas tiesās, bet kad šo izdevumu samaksa vēl nebija pilnībā veikta.

45 Šādos apstākļos *Kúria* (Augstākā tiesa) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

"1) Vai Regulas Nr. 204/2011 vai – attiecīgā gadījumā – Regulas 2016/44 piemērošanas jomā ietilpst pienākumi segt garantijas izmaksas, kas paredzētas dažos līgumu virknes ietvaros noslēgtajos pretgarantijas līgumos attiecībā uz bankas garantijas izsniegšanu [*HIB*] labā:
   a) ja saskaņā ar pretgarantijas līgumu Eiropas Savienībā reģistrētai bankai ir pienākums segt izmaksas Lībijas bankai, kas ir iekļauta Regulas Nr. 204/2011 III pielikuma [..] sarakstā;
   b) ja saskaņā ar pretgarantijas līgumu [..] Savienībā reģistrētai bankai ir pienākums segt izmaksas Lībijas bankai, kas nav iekļauta Regulas Nr. 204/2011 III pielikuma [..] sarakstā, bet bankas garantija ir izsniegta *HIB* labā, kas ir iekļauta [šajā sarakstā];
   c) ja pēc Regulā Nr. 204/2011 ar Regulu Nr. 45/2014 veiktajiem grozījumiem Regulā Nr. 204/2011 ir aizliegts tieši vai netieši veikt maksājumus jebkādai Lībijas iestādei;
   d) ja garantijas izmaksu segšanas pienākums izriet no līgumu virknes ietvaros noslēgtā pretgarantijas līguma attiecībās starp divām [..] Savienībā reģistrētām bankām saistībā ar bankas garantijas izsniegšanu *HIB* labā;
   e) ja garantijas izmaksu aprēķins, beidzoties garantijas laikposmam, ir veikts tiesvedībā tiesā pēc Regulas 2016/44 stāšanās spēkā?

2) Ja [pirmā jautājuma a) un b) punktā] minētais garantijas izmaksu atmaksāšanas pienākums ietilpst Regulas [Nr. 204/2011] piemērošanas jomā, vai garantijas izmaksas, kas ir samaksātas Lībijas bankai, kura arī kādu laiku bija iekļauta Regulas Nr. 204/2011 III pielikumā ietvertajā [..] sarakstā, saistībā ar avansa atmaksas garantijas un darbu izpildes garantijas izsniegšanu *HIB* labā, ir uzskatāmas par līdzekļiem, kas tieši vai netieši izmantoti par labu [..] III pielikumā uzskaitītajām juridiskajām personām, vienībām vai struktūrām?

3) Vai pēc Regulā Nr. 204/2011 ar Regulu Nr. 45/2014 izdarītajiem grozījumiem ([pirmā jautājuma c) punkts]) Regulas Nr. 204/2011 12. panta 1. punkta b) apakšpunkts ir jāinterpretē tādējādi, ka izmaksas un izdevumi, ko prasa samaksāt Lībijas banka un ko saskaņā ar pretgarantijas līgumu ir samaksājusi [..] Savienībā reģistrēta banka, tieši vai netieši ir uzskatāmi par garantijas nodrošinātām prasībām?

4) Vai par tādu personu vai vienību Regulas Nr. 204/2011, redakcijā, kas ir grozīta ar Regulu Nr. 45/2014, 12. panta 1. punkta c) apakšpunkta izpratnē – kas minētā c) apakšpunkta izpratnē darbojas ar šī 12. panta 1. punkta a) vai b) apakšpunktā minētās personas, vienības vai struktūras starpniecību vai tās uzdevumā – ir jāuzskata [..] Savienībā reģistrēta banka, kurai saskaņā ar līgumu virknes ietvaros noslēgtu pretgarantijas līgumu attiecībā uz bankas garantijas izsniegšanu *HIB* labā ir pienākums samaksāt Lībijas bankai garantijas izmaksas ([pirmā jautājuma d) punkts])? Vai garantijas izmaksas, kuras minētā banka prasa samaksāt citai [..] Savienībā reģistrētai bankai, tieši vai netieši ir uzskatāmas par garantijas nodrošinātām prasībām?

5) Vai Regulas Nr. 204/2011 9. pantā paredzētais izņēmuma noteikums ir attiecināms uz jebkuru maksājumu?

6) Tā kā garantijas izmaksu aprēķins tika veikts pēc tam, kad spēkā bija stājusies [Regula 2016/44], ar ko tika atcelta Regula Nr. 204/2011, bet kurā būtībā ir identiskas tiesību normas ([pirmā jautājuma e) punkts]), vai strīda starp pusēm atrisināšanai ir piemērojama Regula 2016/44 un vai šīs regulas 17. panta 1. punkta b) apakšpunkts ir jāinterpretē tādējādi, ka Lībijas bankas prasības segt izmaksas un izdevumus, kurus saskaņā ar pretgarantijas līgumu ir samaksājusi [..] Savienībā reģistrēta banka, tieši vai netieši ir uzskatāmas par garantijas nodrošinātām prasībām? Vai [..] Savienībā reģistrēta banka, kurai saskaņā ar līgumu virknes ietvaros noslēgtu pretgarantijas līgumu attiecībā uz bankas garantijas izsniegšanu *HIB* labā ir pienākums samaksāt garantijas izmaksas Lībijas bankai, ir uzskatāma par tādu personu vai vienību šīs regulas 17. panta 1. punkta c) apakšpunkta izpratnē, kas darbojas ar šī 17. panta 1. punkta a) vai b) apakšpunktā minētās

personas, vienības vai struktūras starpniecību vai tās uzdevumā? Vai garantijas izmaksas, kuras minētā banka prasa samaksāt citai [..] Savienībā reģistrētai bankai, tieši vai netieši ir uzskatāmas par garantijas nodrošinātām prasībām?"

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Ievada apsvērumi

46 Iesniedzējtiesa uzskata, ka strīda pamatlietā iznākums ir atkarīgs galvenokārt no tā, vai Regula Nr. 204/2011 ir piemērojama izdevumiem, kas jāmaksā saskaņā ar līgumiem, kuri noslēgti, lai nodrošinātu pretgarantiju bankas garantijas līgumam, kuras saņēmējs ir bijis pakļauts ierobežojošiem pasākumiem saskaņā ar šo regulu.

47 Tā kā dažādie prejudiciālie jautājumi vairākos aspektos pārklājas, lai iesniedzējtiesai sniegtu iespējami precīzākas atbildes, tie ir jāapvieno un jāpārformulē.

48 Līdz ar to ir jākonstatē, ka iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai tādā situācijā, kāda ir pamatlietā, ir piemērojams, pirmkārt, Regulas Nr. 204/2011 5. panta 2. punkts, kurā ir aizliegts līdzekļus vai saimnieciskos resursus tieši vai netieši nodot tādu personu rīcībā, kuru vārdi ir iekļauti šīs regulas III pielikumā ietvertajā sarakstā, otrkārt, šīs regulas 12. pants, kurā ir aizliegts apmierināt ikvienu tādu prasību, kas attiecas uz jebkuru līgumu vai darījumu, uz kuru attiecas šajā pašā regulā noteiktie pasākumi, treškārt, Regulas Nr. 204/2011 9. pants, kurā ir paredzēti izņēmumi no 5. panta 2. punkta, un, ceturtkārt, Regulas Nr. 2016/44 17. panta 1. punkts, ar kuru ir aizstāts Regulas Nr. 204/2011 12. pants.

Par Regulas Nr. 204/2011 5. panta 2. punktu

49 Iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Regulas Nr. 204/2011 5. panta 2. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tas ir piemērojams tādā situācijā, kāda ir pamatlietā, kurā izdevumi saistībā ar pretgarantijas līgumiem ir jāmaksā, pirmkārt, Savienības bankai par labu Lībijas bankai, kuras nosaukums ir ietverts šīs regulas III pielikuma sarakstā, otrkārt, Savienības bankai par labu Lībijas bankai, kuras nosaukums vairs nav iekļauts šajā sarakstā, ja Lībijas bankas piešķirtā bankas garantija sniedz labumu vienībai, kas iekļauta minētajā sarakstā, un, treškārt, Savienības bankai par labu citai Savienības bankai.

50 Saskaņā ar Regulas Nr. 204/2011 5. panta 2. punktu nekādus līdzekļus vai saimnieciskos resursus nedara tieši vai netieši pieejamus šīs regulas II un III pielikumā uzskaitītajām fiziskajām vai juridiskajām personām, vienībām vai struktūrām vai to interesēs.

51 Jāatzīmē, ka minētajā noteikumā paredzētais aizliegums darīt pieejamus līdzekļus vai saimnieciskos resursus personai, kas iekļauta to personu sarakstā, uz kurām attiecas ierobežojoši pasākumi, kā to apliecina vārdu "tieši vai netieši" izmantošana, ir formulēts īpaši plaši un tādējādi tas ietver visas darbības, kuru izpilde saskaņā ar piemērojamajiem valsts tiesību aktiem ir nepieciešama, lai šī persona iegūtu pilnīgu kontroli pār attiecīgajiem līdzekļiem vai saimnieciskajiem resursiem (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2007. gada 11. oktobris, *Möllendorf* un *Möllendorf-Niehuus*, C-117/06, EU:C:2007:596, 50. un 51. punkts; 2010. gada 29. jūnijs, E un F, C-550/09, EU:C:2010:382, 66. un 74. punkts, kā arī 2011. gada 21. decembris, *Afrasiabi* u.c., C-72/11, EU:C:2011:874, 39. un 40. punkts).

52 Tādējādi šis plašais un nepārprotamais formulējums attiecas uz jebkuru saimniecisko resursu nodošanu un līdz ar to arī uz darbību, ar ko tiek izpildīts līgums, ar kuru ir uzliktas abpusējas saistības un kas noslēgts apmaiņā pret finansiālu samaksu (spriedums, 2007. gada 11. oktobris, *Möllendorf* un *Möllendorf-Niehuus*, C-117/06, EU:C:2007:596, 56. punkts).

53 Turklāt no Tiesas judikatūras izriet, ka arī jēdzienam "līdzekļi un saimnieciskie resursi" ir plaša nozīme, kas aptver jebkāda veida aktīvus neatkarīgi no to iegūšanas veida (pēc analoģijas skat. spriedumu, 2010. gada 29. jūnijs, E un F, C-550/09, EU:C:2010:382, 69. punkts).

54 Pirmkārt, iesniedzējtiesa apsver pieņēmumu, ka Savienības bankai ir jāatmaksā Lībijas bankai, kuras nosaukums ir iekļauts Regulas Nr. 204/2011 III pielikumā ietvertajā sarakstā, izdevumi saskaņā ar pretgarantijas līgumu.

55 Ja pamatlieta attiecas uz tādu izmaksu segšanu, kas radušās saskaņā ar divu Eiropas banku starpā noslēgtu pretgarantijas līgumu, tad iepriekšējā punktā paredzētā hipotēze tomēr varētu ietekmēt šī strīda risinājumu, ciktāl nav izslēgts, ka TG pieprasītā pretgarantijas izmaksu segšana attiecas arī uz garantijas izmaksām, kas radušās *Sahara Bank* laikposmā, kurā tās nosaukums bija iekļauts minētās regulas III pielikumā ietvertajā sarakstā.

56 Šajā gadījumā pamatlietā aplūkojamā Lībijas banka, proti, *Sahara Bank*, bija iekļauta minētajā sarakstā no 2011. gada 22. marta līdz 2. septembrim, un tas nozīmē, ka šajā gadījumā ir piemērojama vienīgi minētā regula.

57 Pamatojoties tikai uz to vien, ka skaidras naudas maksājumi ir jāveic šādai bankai jebkāda iemesla dēļ, šāds darījums ietilpst minētās regulas 5. panta 2. punkta piemērošanas jomā, jo šīs normas izpratnē tas ietver līdzekļu tiešu nodošanu tādas personas rīcībā, kuras vārds ir iekļauts Regulas Nr. 204/2011 III pielikumā ietvertajā sarakstā.

58 Turklāt, kā to ir norādījis ģenerāladvokāts secinājumu 34. punktā, apstāklis, ka minētie maksājumi iekļaujas darījumu kopumā, ko raksturo ekonomiskais līdzsvars starp pakalpojumu un atlīdzību, un veido pirms Regulas Nr. 204/2011 stāšanās spēkā noslēgta līguma izpildes aktus, neļauj pats par sevi izslēgt tos no minētās regulas un tajā noteikto aizliegumu piemērošanas jomas (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2007. gada 11. oktobris, *Möllendorf* un *Möllendorf-Niehuus*, C-117/06, EU:C:2007:596, 49. un 62. punkts).

59 Otrkārt, iesniedzējtiesa šaubās par Regulas Nr. 204/2011 iespējamo piemērošanu maksājumiem, kas saistīti ar pretgarantijas līguma izmaksām un kurus Savienības banka ir pārskaitījusi Lībijas bankai pēc pēdējās minētās nosaukuma svītrošanas no minētās regulas III pielikumā ietvertā saraksta.

60 Šādi maksājumi nav uzskatāmi par līdzekļu padarīšanu par tieši pieejamiem minētās regulas 5. panta 2. punkta izpratnē, jo šo līdzekļu saņēmēja nosaukums nav iekļauts ne minētās regulas III pielikuma sarakstā, ne arī tās II pielikuma sarakstā, uz kuru arī attiecas minētajā normā paredzētais aizliegums.

61 Tomēr šie maksājumi varētu būt līdzekļu netieša padarīšana par pieejamiem personai, kuras vārds ir iekļauts Regulas Nr. 204/2011 III pielikuma sarakstā, kā tas šajā gadījumā ir ar *HIB*, kura saņēma banku garantiju, kas bija pamatā pamatlietā aplūkojamajiem pretgarantijas līgumiem, un kuras nosaukums bija iekļauts minētajā sarakstā laikposmā no 2011. gada 11. marta līdz 2014. gada 29. janvārim, proti, cita starpā, pēc *Sahara Bank* nosaukuma svītrošanas no šī saraksta.

62 Tomēr, lai līdzekļus uzskatītu par netieši darītiem pieejamiem personai, kuras vārds ir iekļauts minētās regulas III pielikuma sarakstā, ir nepieciešams, lai tie varētu tikt vai nu padarīti pieejami šai personai, vai arī lai šai personai saglabātos tiesības rīkoties ar tiem, it īpaši ņemot vērā juridisko vai finansiālo saikni starp līdzekļu saņēmēju un šādu personu.

63 Šajā gadījumā izdevumi, kas TG ir jāatmaksā *Sahara Bank*, ir atlīdzība par bankas garantijām, kas tika izsniegtas *HIB* tādā kontekstā, kurā šie izdevumi bija jāsedz Ungārijas bankai, proti, SH. Ņemot vērā to raksturu, šos izdevumus nav paredzēts pārskaitīt *HIB*. Vēl no Tiesai iesniegtajiem lietas materiāliem nekādi neizriet, ka *HIB* būtu piesaistīta Sahāras bankai, izmantojot tādas saiknes, kādas ir minētas iepriekšējā šī sprieduma punktā. Tomēr tas, vai tā ir, ir jāpārbauda iesniedzējtiesai.

64 Visbeidzot, izdevumus, ko Savienības banka atlīdzina Lībijas bankai saskaņā ar pretgarantijas līgumu, atbilstoši Regulas Nr. 204/2011 5. panta 2. punktam var uzskatīt par maksājumiem par labu personai, kuras vārds ir iekļauts šīs regulas III pielikuma sarakstā, tikai tad, ja saskaņā ar bankas garantijas līgumu un pretgarantijas līgumiem šie maksājumi tieši vai netieši ļauj bankas garantijas saņēmējam, kurš ir iekļauts kādā no minētajiem sarakstiem, panākt šīs garantijas izpildi.

65 Tā tas būtu, piemēram, gadījumā, ja bankas garantijas saņēmēja tiesības pieprasīt garantijas izpildi būtu pilnīgi vai daļēji atkarīgas no izmaksu, kas radušās saskaņā ar kādu no pretgarantijas līgumiem, segšanas. Šajā ziņā maksājumus saistībā ar šiem izdevumiem varētu uzskatīt par tādiem, kas veikti par labu personai, kuras vārds ir iekļauts minētās regulas III pielikumā ietvertajā sarakstā.

66 Tomēr iesniedzējtiesai ir jāveic nepieciešamās pārbaudes, lai izslēgtu, ka Savienības bankas, proti, TG, veiktie maksājumi Lībijas bankai, šajā gadījumā *Sahara Bank*, saistībā ar izdevumiem, kas jāsedz saskaņā ar pretgarantijas līgumu, ņemot vērā atbildes, kas sniegtas šī sprieduma 64. un 65. punktā, tiek izmantoti par labu *HIB*.

67 Treškārt, maksājumi, ko Savienības banka pārskaita uz citu Savienības banku un kas ir saistīti ar izdevumiem, kuri jāsedz saskaņā ar pretgarantijas līgumu, no kuriem viena daļa ietver to izdevumu atlīdzināšanu, ko pēdējā minētā banka ir samaksājusi Lībijas bankai saskaņā ar citu pretgarantijas līgumu, principā nevar ietilpt Regulas Nr. 204/2011 5. panta 2. punkta piemērošanas jomā kā līdzekļi, kas ir darīti tieši pieejami personai, kuras vārds ir iekļauts šīs regulas III pielikumā ietvertajā sarakstā.

68 Attiecībā uz līdzekļu netiešu darīšanu par pieejamiem šādai personai vai attiecībā uz šo līdzekļu izmantošanu, ko veic šī persona, ir piemērojami šī sprieduma 61.–66. punktā izklāstītie apsvērumi.

69 Ņemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, Regulas Nr. 204/2011 5. panta 2. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka:

– tas ir piemērojams tādā situācijā, kāda ir pamatlietā, kurā ar pretgarantijas līgumu saistītie izdevumi Savienības bankai ir jāsamaksā Lībijas bankai, kuras nosaukums ir iekļauts šīs regulas III pielikumā ietvertajā sarakstā, un

– tas principā nav piemērojams tādā situācijā, kāda ir pamatlietā, kurā ar pretgarantijas līgumu saistītie izdevumi ir jāsedz Savienības bankai, tos pārskaitot Lībijas bankai, kuras nosaukums vairs nav iekļauts minētās regulas III pielikumā ietvertajā sarakstā, vai Savienības bankai, tos pārskaitot uz citu Savienības banku, ja Lībijas banka ir piešķīrusi bankas garantiju par labu vienībai, kas ir iekļauta šajā sarakstā, izņemot gadījumus, kad šāds maksājums, pamatojoties uz juridiskām vai finansiālām saitēm starp banku, kas saņem šo maksājumu, un minētajā sarakstā iekļauto vienību, nozīmē attiecīgo izdevumu netiešu padarīšanu par pieejamiem šai vienībai.

Par Regulas Nr. 204/2011 12. pantu

70 Iesniedzējtiesa būtībā vaicā, vai tādā situācijā, kāda ir pamatlietā, Regulas Nr. 204/2011 12. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka gan tā sākotnējā redakcijā, gan redakcijā, kāda izriet no Regulas Nr. 45/2014, tas attiecas uz gadījumiem, kad izdevumi saskaņā ar pretgarantijas līgumiem ir jāsedz, pirmkārt, Savienības bankai, tos pārskaitot Lībijas bankai, kas ir iekļauta šīs regulas III pielikumā ietvertajā sarakstā, un, otrkārt, Savienības bankai, tos pārskaitot Lībijas bankai, kas nav iekļauta minētajā sarakstā, ja Lībijas banka ir izsniegusi bankas garantiju par labu vienībai, kas ir iekļauta minētajā sarakstā, un, treškārt, Savienības bankai, tos pārskaitot citai Savienības bankai.

71 Būtībā Regulas Nr. 204/2011 12. pantā gan tā sākotnējā redakcijā, gan redakcijā, kāda izriet no Regulas Nr. 45/2014, ir aizliegts apmierināt jebkādu tādu prasību, kas ir saistīta ar jebkuru līgumu vai citu darījumu, uz kuru attiecas saskaņā ar šo regulu ieviestie pasākumi.

72 Jāuzsver, ka minētajā 12. pantā paredzētais aizlieguma mehānisms ir balstīts uz trim elementiem.

73 Pirmkārt, ar Regulu Nr. 204/2011 ieviestajiem pasākumi ir tieši vai netieši, pilnībā vai daļēji jāietekmē līguma vai darījuma izpilde. Tādēļ, lai piemērotu šīs regulas 12. pantu, uz līgumu vai darījumu ir jābūt attiecinātiem saskaņā ar šo regulu ieviestajiem ierobežojošajiem pasākumiem.

74 Otrkārt, minētās regulas 12. pantā ir aizliegts apmierināt jebkādu prasību, kas ir saistīta ar šādu līgumu vai darījumu, piemēram, prasību par kompensāciju, ieskaitu vai garantijas nodrošinātu prasību. Šis 12. pants, ņemot vērā tajā minēto prasījumu saraksta vispārīgo un paskaidrojošo raksturu, ko rada vārda "tostarp" izmantošana, attiecas uz visiem prasību veidiem, kas izriet no līguma vai darījuma.

75 Treškārt, prasības, kuras ir aizliegts apmierināt, atbilstoši Regulas Nr. 204/2011 12. panta sākotnējai versijai ir jāiesniedz Lībijas valdībai vai jebkurai citai personai vai vienībai, kas iesniedz prasību tās vārdā vai rīkojas tās labā, un atbilstoši redakcijai, kāda izriet no Regulas Nr. 45/2014, – tostarp jebkurai Lībijas personai, vienībai vai struktūrai, kas nav uzskaitīta Regulas Nr. 204/2011 II vai III pielikumā.

76 Šajā ziņā ir jākonstatē, ka izdevumi, kas saskaņā ar pretgarantijas līgumiem pirmajam pretgarantam ir jāatlīdzina garantam vai kas otrajam pretgarantam ir jāatlīdzina pirmajam pretgarantam, principā nevar tikt izslēgti no Regulas Nr. 204/2011 12. panta piemērošanas jomas.

77 Pirmām kārtām, šajā regulā paredzētie pasākumi var ietekmēt pretgarantijas līguma izpildi, ja šīs pretgarantijas saņēmēja nosaukums ir iekļauts minētās regulas III pielikuma sarakstā, kā tas šajā gadījumā bija *Sahara Bank* situācijā laikposmā no 2011. gada 22. marta līdz 2. septembrim, vai arī ja garantijas saņēmējs, kurš pats ir saņēmis pretgarantiju, ir ticis iekļauts šajā sarakstā, kā tas šajā lietā bija *HIB* gadījumā laikposmā no 2011. gada 11. marta līdz 2014. gada 29. janvārim.

78 Otrām kārtām, prasība segt izdevumus, kas jāmaksā saskaņā ar pretgarantijas līgumu, ir uzskatāma par prasību, "kas saistīta ar kādu līgumu " vai prasību "saistībā ar jebkādu līgumu" Regulas Nr. 204/2011 12. panta izpratnē attiecīgi tā sākotnējā redakcijā un tā redakcijā, kāda izriet no Regulas Nr. 45/2014.

79 Tomēr, lai šādu prasību varētu aizliegt ar Regulas Nr. 204/2011 12. pantu, tā ir jāiesniedz kādai no šajā pantā uzskaitītajām personām.

80 Tā kā prasība attiecas uz izdevumiem, kas jāsedz saskaņā ar līgumu, ar kuru Savienības banka ir izsniegusi pretgarantiju Lībijas bankai, maksājuma pieprasījums ietilpst šīs regulas 12. panta, tā sākotnējā redakcijā, piemērošanas jomā ar nosacījumu, ka Lībijas banka var tikt uzskatīta par vienību, kas rīkojas Lībijas valdības vārdā, un tā ir vienīgā šajā pantā minētā kategorija, kāda šai bankai šajā gadījumā var būt.

81 Šajā ziņā iesniedzējtiesai būs jāveic nepieciešamās pārbaudes, lai noteiktu, vai *Sahara Bank* var tikt uzskatīta par tādu, kas rīkojas Lībijas valdības vārdā.

82 Attiecībā uz Regulas Nr. 204/2011 12. panta 1. punkta b) apakšpunktu, kas ieviests ar Regulu Nr. 45/2014, tas ir piemērojams tādā situācijā kā pamatlietā esošā, jo Lībijas banka, kurai Savienības banka ir izsniegusi pretgarantiju, ir Lībijas persona, vienība vai cita struktūra, kas nav uzskaitīta šajā normā norādītajā šīs regulas II vai III pielikumā.

83 Tomēr jāatzīmē, ka no Tiesai iesniegtajiem lietas materiāliem izriet, ka pēdējie maksājumi, ko TG pārskaitīja *Sahara Bank* saskaņā ar pretgarantijas līgumu, kas tās saista, tika veikti 2013. gada 16. jūlijā, un tas nozīmē, ka vērtējums par to, vai šiem maksājumiem ir piemērojams Regulas Nr. 204/2011 12. pants, ir jāveic, ņemot vērā šī panta sākotnējo redakciju.

84 Turpretim, ciktāl maksājuma pieprasījums attiecas uz izdevumiem, kas jāsedz saskaņā ar līgumu, ar kuru Savienības banka ir izsniegusi pretgarantiju citai Savienības bankai, nevar tikt uzskatīts, ka, ņemot vērā šīs regulas 12. panta formulējumu tā sākotnējā redakcijā, pēdējā minētā banka rīkojas Lībijas valdības vārdā. Tā iekasē šos izdevumus, pamatojoties uz līguma noteikumiem, kura mērķis ir tikai un vienīgi izsniegt pretgarantiju Lībijas bankai piešķirtai bankas garantijai.

85 Minētās regulas 12. pants, tā redakcijā, kas izriet no Regulas Nr. 45/2014, var tikt piemērots tikai tad, ja Savienības banka, kas prasa citai Savienības bankai atlīdzināt izdevumus, kas radušies saskaņā ar pretgarantijas līgumu, ir persona, kas minēta Regulas Nr. 204/2011 12. panta 1. punkta c) apakšpunktā, kurš attiecas uz personu, vienību vai struktūru, kura rīkojas tādas personas, vienības vai struktūras vārdā, uz kuru attiecas šī paša 12. panta 1. punkta a) vai b) apakšpunkts. Tāpēc šai Savienības bankai ir jārīkojas tās personas vārdā, kuras nosaukums ir iekļauts minētās regulas III pielikuma sarakstā, piemēram, kā tas ir *HIB* situācijā pamatlietā, vai Lībijas personas, vienības vai struktūras vārdā, vai arī Lībijas valdības vārdā.

86 Līgumu ķēdē, kas sastāv no bankas garantijas un divām pretgarantijām, principā nevar uzskatīt, ka, ja Savienības banka iekasē izdevumus, kas jāmaksā saskaņā ar pretgarantijas līgumu, kurš to saista ar citu Savienības banku, tad tā darbojas garanta vai bankas garantijas saņēmēja vārdā. Tāds pretgarantijas līgums, kāds ir pamatlietā, ir līgums, kas noslēgts starp rīkojuma devēju un pretgarantu, ar kuru pēdējais apņemas vienpusēji un neatsaucami maksāt noteiktu summu saņēmējam pēc pēdējā minētā pirmā pieprasījuma, neprasot pārbaudīt šī līguma pamatā esošās tiesiskās attiecības. Līdz ar to izdevumu, kas saskaņā ar pretgarantijas līgumu rīkojuma devējam ir jāsamaksā pretgarantam, segšanas vienīgais mērķis ir atlīdzināt pēdējam minētajam par pakalpojumu, ko tas sniedzis, rīkojuma devējam izsniedzot pretgarantiju. Līdz ar to, saņemot šo maksājumu, pretgarants nevar tikt uzskatīts par tādu, kas darbojas garanta vai bankas garantijas saņēmēja vārdā, attiecībā uz kuru ir izsniegta pretgarantija.

87 Līdz ar to Regulas Nr. 204/2011 12. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka:

– tā sākotnējā redakcijā tas ir piemērojams gadījumos, kad izdevumi, kas ir jāsedz saskaņā ar pretgarantijas līgumiem, Savienības bankai ir jāpārskaita Lībijas bankai, kas ir iekļauta minētās regulas III pielikumā ietvertajā sarakstā, un Savienības bankai ir jāpārskaita Lībijas bankai, kas nav iekļauta šajā sarakstā, ja Lībijas banka ir piešķīrusi bankas garantiju vienībai, kas ir ietverta minētajā sarakstā, ar nosacījumu, ka Lībijas banka tiek uzskatīta par vienību, kas rīkojas Lībijas valdības vārdā, un tas ir jāpārbauda iesniedzējtiesai;

– tā redakcijā, kāda izriet no Regulas Nr. 45/2014, tas nav piemērojams gadījumā, ja izdevumi, kas ir jāsedz saskaņā ar pretgarantijas līgumiem, Savienības bankai ir jāpārskaita Lībijas bankai, kas ir iekļauta minētās regulas III pielikumā ietvertajā sarakstā, un Savienības bankai ir jāpārskaita Lībijas bankai, kas nav iekļauta šajā sarakstā, ja Lībijas banka ir piešķīrusi bankas garantiju vienībai, kas ir ietverta minētajā sarakstā, ar nosacījumu, ka šie izdevumi ir tikuši samaksāti pirms minētās regulas spēkā stāšanās, un

– šis pants gan tā sākotnējā redakcijā, gan redakcijā, kas izriet no Regulas Nr. 45/2014, nav piemērojams gadījumā, ja izdevumi, kas jāsedz saskaņā ar pretgarantijas līgumiem, Savienības bankai ir jāsamaksā citai Savienības bankai.

Par Regulas Nr. 204/2011 9. pantu

88 Iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Regulas Nr. 204/2011 9. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tas var tikt piemērots tādu izdevumu maksājumiem, kādi ir jāsedz saskaņā ar pamatlietā aplūkojamajiem dažādajiem līgumiem.

89 Saskaņā ar šo 9. pantu šīs pašas regulas 5. panta 2. punkts nav piemērojams tādu maksājumu pārskaitījumiem uz iesaldētajiem kontiem, kuri ir paredzēti līgumos, nolīgumos vai saistībās, kas noslēgtas vai radušās pirms dienas, kad šajā 5. pantā minēto fizisko vai juridisko personu, vienību vai struktūru ir norādījusi Sankciju komiteja, Drošības Padome vai Padome, tomēr ar nosacījumu, ka šie maksājumi tiek iesaldēti saskaņā ar minētās regulas 5. panta 1. punktu.

90 Tādējādi Regulas Nr. 204/2011 9. panta noteikumi attiecas tikai uz tiem maksājumiem, kas veikti personām, kuru nosaukumi ir iekļauti šīs regulas II vai III pielikumā ietvertajos sarakstos.

91 Šajā gadījumā bankas garantijas saņēmēja, proti, *HIB*, nav saņēmusi nekādus maksājumus saskaņā ar bankas garantijas līgumu, kas tai par labu tika noslēgts kopš tās nosaukuma iekļaušanas Regulas Nr. 204/2011 III pielikumā ietvertajā sarakstā. Turklāt garantiju izsniegusī banka, šajā gadījumā *Sahara Bank*, izdevumu, kas saistīti ar minētās garantijas izsniegšanu, atlīdzību no pretgarantijas bankas, proti, TG, ir saņēmusi tikai tajā laikposmā, kad tās nosaukums nebija iekļauts šajā pielikumā ietvertajā sarakstā.

92 Līdz ar to šādos apstākļos šīs regulas 9. pants nav piemērojams.

93 Rezultātā Regulas Nr. 204/2011 9. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tas nevar tikt piemērots tādu izmaksu segšanai, kādas ir jāmaksā saskaņā ar dažādiem pamatlietā aplūkotajiem līgumiem.

Par Regulas 2016/44 17. panta 1. punktu

94 Iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Regulas 2016/44 17. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tas ir piemērojams tādā situācijā, kāda ir pamatlietā, kurā pretgarantijas izdevumu, kuri Savienības bankai ir jāpārskaita citai Savienības bankai, galīgā samaksa tiek veikta pēc šīs regulas spēkā stāšanās.

95 Saskaņā ar Regulas 2016/44 26. pantu tā stājās spēkā nākamajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*, proti, 2016. gada 20. janvārī.

96 Jānorāda, ka šīs regulas 17. panta 1. punkta noteikumi būtībā atbilst Regulas Nr. 204/2011 12. panta 1. punkta noteikumiem to redakcijā, kāda tā izriet no Regulas Nr. 45/2014.

97 Šajā gadījumā visi TG veiktie maksājumi *Sahara Bank* notika saskaņā ar Regulu Nr. 204/2011 un tiem nevar tikt piemēroti Regulas 2016/44 noteikumi.

98 Savukārt maksājumi saistībā ar izdevumiem, kas radušies saskaņā ar pretgarantijas līgumu starp SH un TG, ietilpst Regulas 2016/44 piemērošanas jomā, jo galīgais aprēķins un šo izdevumu vēlākā samaksa minētās regulas spēkā stāšanās datumā vēl nebija notikusi.

99 Tāpēc Regulas 2016/44 17. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tas ir piemērojams pretgarantijas izdevumiem, kas vienai Savienības bankai ir jāmaksā citai Savienības bankai tādā situācijā, kāda ir pamatlietā, kurā galīgais aprēķins ir ticis veikts pēc šīs regulas spēkā stāšanās.

Par tiesāšanās izdevumiem

100 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (trešā palāta) nospriež:

1) **Padomes Regulas (ES) Nr. 204/2011 (2011. gada 2. marts) par ierobežojošiem pasākumiem saistībā ar situāciju Lībijā 5. panta 2. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka:**

   – **tas ir piemērojams tādā situācijā, kāda ir pamatlietā, kurā ar pretgarantijas līgumu saistītie izdevumi Savienības bankai ir jāpārskaita Lībijas bankai, kuras nosaukums ir iekļauts šīs regulas III pielikumā ietvertajā sarakstā, un**

   – **tas principā nav piemērojams tādā situācijā, kāda ir pamatlietā, kurā izdevumi saistībā ar pretgarantijas līgumu ir jāsedz Savienības bankai, tos pārskaitot Lībijas bankai, kuras nosaukums vairs nav iekļauts minētās regulas III pielikumā ietvertajā sarakstā, vai Savienības bankai, tos pārskaitot citai Savienības bankai, ja Lībijas banka ir piešķīrusi bankas garantiju par labu vienībai, kas ir iekļauta šajā sarakstā, izņemot gadījumus, kad šāds maksājums, pamatojoties uz juridiskām vai finansiālām saitēm starp banku, kas saņem šo maksājumu, un minētajā sarakstā iekļauto vienību, nozīmē attiecīgo izdevumu netiešu padarīšanu par pieejamiem šai vienībai.**

2) **Regulas Nr. 204/2011 12. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka:**

   – **tā sākotnējā redakcijā tas ir piemērojams gadījumos, kad izdevumi, kas ir jāsedz saskaņā ar pretgarantijas līgumiem, Eiropas Savienības bankai ir jāpārskaita Lībijas bankai, kas ir iekļauta minētās regulas III pielikumā ietvertajā sarakstā, un Savienības bankai ir jāpārskaita Lībijas bankai, kas nav iekļauta šajā sarakstā, ja Lībijas banka ir piešķīrusi bankas garantiju vienībai, kas ir ietverta minētajā sarakstā, ar nosacījumu, ka Lībijas banka tiek uzskatīta par vienību, kas rīkojas Lībijas valdības vārdā, bet tas ir jāpārbauda iesniedzējtiesai;**

   – **tā redakcijā, kāda tā izriet no Padomes Regulas (ES) Nr. 45/2014 (2014. gada 20. janvāris), tas nav piemērojams gadījumā, ja izdevumi, kas ir jāsedz saskaņā ar pretgarantijas līgumiem, Savienības bankai ir jāpārskaita Lībijas bankai, kas ir iekļauta minētās regulas III pielikumā ietvertajā sarakstā, un Savienības bankai ir jāpārskaita Lībijas bankai, kas nav iekļauta šajā sarakstā, ja Lībijas banka ir piešķīrusi bankas garantiju vienībai, kas ir ietverta minētajā sarakstā, ar nosacījumu, ka šie izdevumi ir tikuši samaksāti pirms minētās regulas spēkā stāšanās, un**

   – **šis pants gan tā sākotnējā redakcijā, gan redakcijā, kas izriet no Regulas Nr. 45/2014, nav piemērojams gadījumā, ja izdevumi, kas jāsedz saskaņā ar pretgarantijas līgumiem, Savienības bankai ir jāsamaksā citai Savienības bankai.**

3) **Regulas Nr. 204/2011 9. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tas nevar tikt piemērots tādu izmaksu segšanai, kādas ir jāmaksā saskaņā ar dažādiem pamatlietā aplūkotajiem līgumiem.**

4) **Padomes Regulas (ES) 2016/44 (2016. gada 18. janvāris) par ierobežojošiem pasākumiem saistībā ar situāciju Lībijā un ar ko atceļ Regulu (ES) Nr. 204/2011 17. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tas ir piemērojams pretgarantijas izdevumiem, kas vienai Savienības bankai ir jāmaksā citai Savienības bankai tādā situācijā, kāda ir pamatlietā, kurā galīgais aprēķins ir ticis veikts pēc šīs regulas spēkā stāšanās.**

[Paraksti]